

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, TİCARET, ESNAF ve KOOPERATİFLERE İLİŞKİN GEÇİCİ İDARİ VERİLER

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNDE UYGULANAN SİSTEMLER

Tüm dünyada dış ticaret istatistikleri iki ana kategoride yayımlanmaktadır: “**Genel Ticaret Sistemi (GTS)**” ve “**Özel Ticaret Sistemi (ÖTS)**”. Genel Ticaret Sistemi’nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi’nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Dünya örneklerine bakıldığında; GTS kullanımının ÖTS’ye nazaran daha yaygın olduğu görülmektedir. Türkiye’nin de dâhil olduğu 74 ülke ÖTS ile dış ticaret verilerini açıklamaktadır. AB ülkelerinin genellikle ÖTS’yi tercih ederken, İngiltere başta olmak üzere bazı AB ülkeleri ile beraber, ABD, ÇHC, Kanada, Japonya, Rusya, G. Kore ve Hindistan gibi toplam 117 ülke ise GTS’yi kullanmaktadır. Fransa ve İtalya ise ÖTS’yi benimsemektedir. Ülkelerin çoğu tek bir sisteme göre veri yayımlamakla birlikte, her 2 sisteme göre de veri üretilebilmektedir. Ülkemiz Merkez Bankası da Ödemeler Dengesi hesaplarında GTS’yi kullanmaktadır.

2019 yılı itibariyle, dış ticaret istatistikleri hem Genel Ticaret Sistemine göre, hem de Özel Ticaret Sistemine göre analiz edilerek açıklanmaktadır.

2019 yılı Mart ayına ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız idari kayıtlarından, diğer dönemlere ilişkin veriler ise Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, GTS ve ÖTS kapsamındaki Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK’ in resmi internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

I. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I.I.A. GTS'ye Göre Genel İhracat ve İthalat

Mart ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 0,50 oranında artmış, ithalat ise % 17,81 oranında azalmıştır.

2019 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 0,50 artarak 16 milyar 334 milyon dolar,
- İthalat, % 17,81 azalarak 18 milyar 299 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 10,08 azalarak 34 milyar 633 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret açığı ise, 2018 yılı Mart ayındaki 6 milyar 11 milyon dolar seviyesinden, % 67,30 oranında azalarak 1 milyar 966 milyon dolar seviyesine düşmüştür.

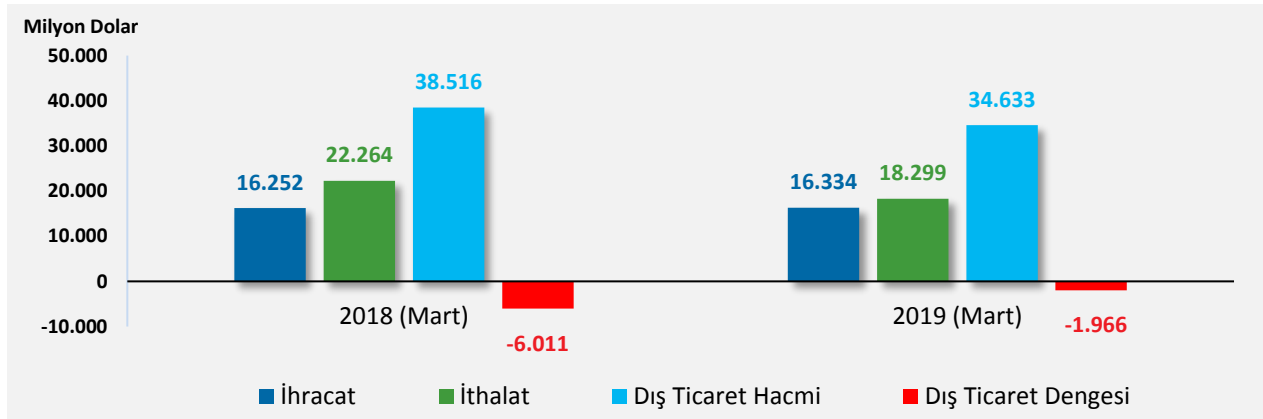
Mart ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 89,3 olmuştur.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılı Mart ayında % 73,0 iken, 2019 yılı Mart ayında % 89,3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	26.876	28.233	5,05	16.252	16.334	0,50	43.129	44.567	3,34
İthalat	42.058	32.222	-23,39	22.264	18.299	-17,81	64.322	50.521	-21,46
Dış Ticaret Hacmi	68.934	60.455	-12,30	38.516	34.633	-10,08	107.450	95.088	-11,51
Dış Ticaret Dengesi	-15.182	-3.988	-73,73	-6.011	-1.966	-67,30	-21.193	-5.954	-71,91
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	63,9	87,6		73,0	89,3		67,1	88,2	

Grafik 1: GTS'ye Göre Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

GTS'ye göre son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yıla göre % 6,46 oranında artış ile 178 milyar 324 milyon dolar, ithalat ise % 13,20 oranındaki azalış ile 217 milyar 383 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 5,32 oranında azalarak 395 milyar 707 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 82,0 olmuştur.

I.I.B. GTS'ye Göre Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Hammadde (ara mallar)” (7 milyar 619 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (6 milyar 680 milyon dolar) ve “Yatırım (sermaye) malları” (1 milyar 971 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	3.013	3.385	12,37	1.938	1.971	1,69	4.951	5.356	8,19
2	Hammadde (ara mallar)	12.759	13.532	6,06	7.620	7.619	-0,01	20.379	21.151	3,79
3	Tüketim malları	11.020	11.182	1,47	6.650	6.680	0,44	17.670	17.862	1,08
	Diğer	85	134	57,22	44	64	46,17	129	198	53,47
	Toplam	26.876	28.233	5,05	16.252	16.334	0,50	43.129	44.567	3,34

En fazla ithalat “Hammadde (ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Hammadde (ara mallar)” (14 milyar 354 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (sermaye) malları” (2 milyar 92 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 826 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	5.497	3.925	-28,59	2.863	2.092	-26,94	8.360	6.017	-28,03
2	Hammadde (ara mallar)	31.785	25.120	-20,97	16.558	14.354	-13,31	48.343	39.474	-18,35
3	Tüketim malları	4.679	3.051	-34,81	2.772	1.826	-34,12	7.452	4.877	-34,55
	Diğer	97	126	30,25	70	27	-61,30	167	153	-8,27
	Toplam	42.058	32.222	-23,39	22.264	18.299	-17,81	64.322	50.521	-21,46

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.C. GTS'ye Göre Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu kara taşıtları" olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları" faslını (2 milyar 529 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (1 milyar 577 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (987 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo-7'de sunulmaktadır.

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Ocak-Şubat		Mart		Ocak-Mart	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	4.281	4.221	2.723	2.529	7.004	6.750
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	2.543	2.739	1.512	1.577	4.055	4.315
3	Demir ve çelik	1.682	1.824	964	987	2.646	2.811
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	1.473	1.456	908	848	2.381	2.304
5	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	1.452	1.451	848	844	2.299	2.295
	Diğer	15.446	16.543	9.298	9.548	24.744	26.091
	Toplam	26.876	28.233	16.252	16.334	43.129	44.567

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" faslını (3 milyar 742 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (1 milyar 849 milyon dolar) ve "Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar" (1 milyar 379 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Ocak-Şubat		Mart		Ocak-Mart	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	7.129	7.261	3.501	3.742	10.630	11.003
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	4.603	3.205	2.744	1.849	7.347	5.054
3	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	3.487	1.597	1.628	1.379	5.115	2.976
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	3.368	2.296	1.640	1.293	5.008	3.589
5	Demir ve çelik	3.128	2.092	1.811	1.245	4.939	3.337
	Diğer	20.343	15.770	10.940	8.791	31.283	24.561
	Toplam	42.058	32.222	22.264	18.299	64.322	50.521

I.I.D. GTS'ye Göre Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve Irak olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 504 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (899 milyon dolar) ve Irak (894 milyon dolar) izlemektedir. Tabloda ilk 5 ülke verilmeyle birlikte, GTS'ye göre 2019 yılı Mart ayında; Irak'a ihracatımızda %8,8'lik, İspanya'ya ihracatımızda %10,3'lük, ABD'ye ihracatımızda %4,4'lük, Romanya'ya ihracatımızda %8,3'lük ve Suudi Arabistan'a ihracatımızda %30,2'lik artışlar gözlemlendi

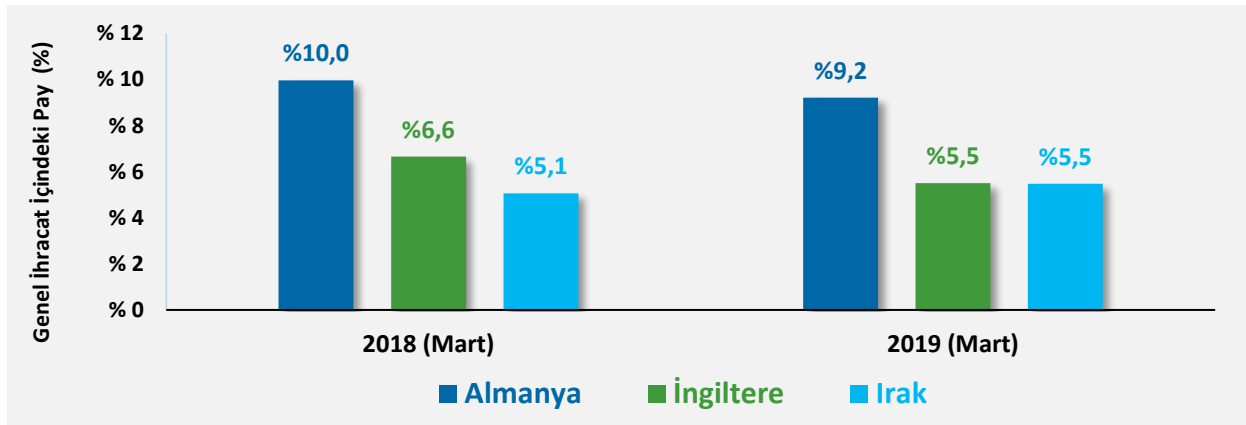

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Almanya	2.903	2.719	-6,35	1.620	1.504	-7,13	4.523	4.223	-6,63
2	İngiltere	1.641	1.847	12,51	1.081	899	-16,82	2.722	2.745	0,87
3	İrak	1.438	1.497	4,16	822	894	8,80	2.260	2.392	5,85
4	İtalya	1.674	1.669	-0,29	991	878	-11,41	2.664	2.546	-4,43
5	İspanya	1.223	1.437	17,49	741	817	10,28	1.965	2.255	14,77
	Diğer	17.997	19.065	5,93	10.998	11.341	3,12	28.996	30.406	4,86
	Toplam	26.876	28.233	5,05	16.252	16.334	0,50	43.129	44.567	3,34

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Rusya, Almanya ve Çin olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en fazla ithalat yapılan ülke Rusya (2 milyar 69 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 698 milyon dolar) ve Çin (1 milyar 426 milyon dolar) izlemektedir.

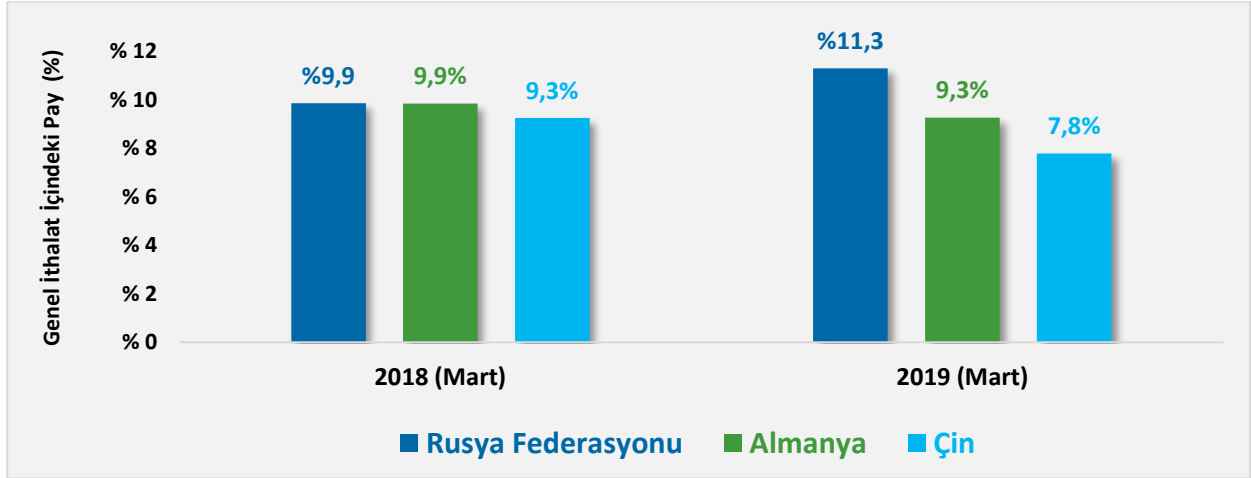
Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Rusya Federasyonu	3.993	3.355	-16,00	2.196	2.069	-5,76	6.189	5.424	-12,37
2	Almanya	3.525	2.704	-23,30	2.194	1.698	-22,61	5.718	4.401	-23,03
3	Çin	4.213	2.910	-30,92	2.063	1.426	-30,87	6.276	4.336	-30,91
4	ABD	2.146	1.633	-23,89	1.074	1.020	-5,04	3.220	2.653	-17,61
5	İtalya	1.848	1.231	-33,39	1.125	791	-29,75	2.973	2.022	-32,01
	Diğer	26.333	20.389	-22,57	13.612	11.296	-17,02	39.945	31.685	-20,68
	Toplam	42.058	32.222	-23,39	22.264	18.299	-17,81	64.322	50.521	-21,46

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

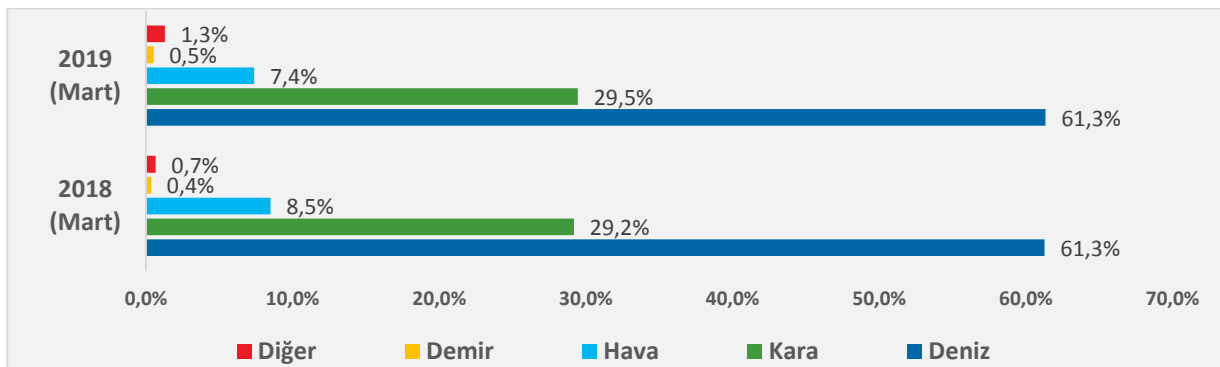

I.I.E. GTS'ye Göre Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre 2019 yılı Mart ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2019 yılı Mart ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (10 milyar 20 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (4 milyar 811 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 207 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (GTS)

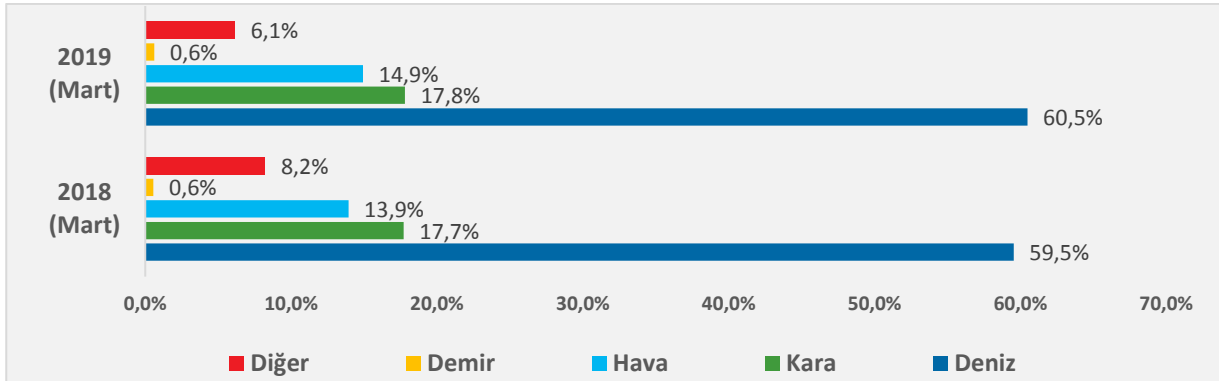
Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

GTS'ye göre 2019 yılı Mart ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (11 milyar 69 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (3 milyar 258 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (2 milyar 732 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.I.F. GTS'ye Göre Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2019 yılı Mart ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok “Mal Mukabili Ödeme” (10 milyar 74 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Vesaik Mukabili Ödeme” (2 milyar 34 milyon dolar) ve “Peşin Ödeme” (1 milyar 739 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal mukabili ödeme	17.257	18.054	4,6	10.985	10.074	-8,3	28.242	28.129	-0,40
Peşin ödeme	2.392	3.218	34,5	1.539	1.739	13,0	3.931	4.957	26,11
Vesaik mukabili ödeme	3.756	3.566	-5,1	2.147	2.034	-5,2	5.903	5.600	-5,13
Vadeli akreditif	259	420	62,3	201	195	-3,4	460	615	33,57
Bedelsiz	317	298	-5,9	175	121	-30,5	491	419	-14,67
Akreditif	1.257	1.968	56,5	833	1.172	40,8	2.090	3.141	50,27
Diğer*	1.638	709	-56,7	373	997	167,2	2.011	1.706	-15,15
TOPLAM	26.876	28.233	5,0	16.252	16.334	0,5	43.129	44.567	3,34

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2019 yılı Mart ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat “Mal Mukabili Ödeme” (10 milyar 154 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Peşin Ödeme” (4 milyar 445 milyon dolar) ve “Vadeli Akreditif” (1 milyar 196 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 9: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal mukabili ödeme	20.299	20.213	-0,4	11.337	10.154	-10,4	31.637	30.367	-4,01
Peşin ödeme	10.838	6.427	-40,7	6.610	4.445	-32,7	17.448	10.872	-37,69
Vesaik mukabili ödeme	1.442	906	-37,2	705	504	-28,6	2.146	1.409	-34,35
Vadeli akreditif	1.419	1.783	25,7	1.086	1.196	10,1	2.505	2.979	18,92
Bedelsiz	1.828	1.871	2,3	838	1.036	23,6	2.666	2.907	9,02
Akreditif	1.528	672	-56,0	886	349	-60,6	2.414	1.021	-57,70
Diğer*	4.704	350	-92,6	802	616	-23,2	5.506	966	-82,45
TOPLAM	42.058	32.222	-23,4	22.264	18.299	-17,8	64.322	50.521	-21,46

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

I.II.A. ÖTS'ye Göre Genel İhracat ve İthalat

Mart ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 0,42 oranında, ithalat ise % 17,76 oranında azalmıştır.

2019 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 0,42 azalarak 15 milyar 488 milyon dolar,
- İthalat, % 17,76 azalarak 17 milyar 629 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 10,47 azalarak 33 milyar 116 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret açığı ise, 2018 yılı Mart ayındaki 5 milyar 882 milyon dolar seviyesinden % 63,60 oranında azalarak 2 milyar 141 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Mart ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 87,9 olmuştur.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılı Mart ayında % 72,6 iken, 2019 yılı Mart ayında % 87,9 olarak gerçekleşmiştir.

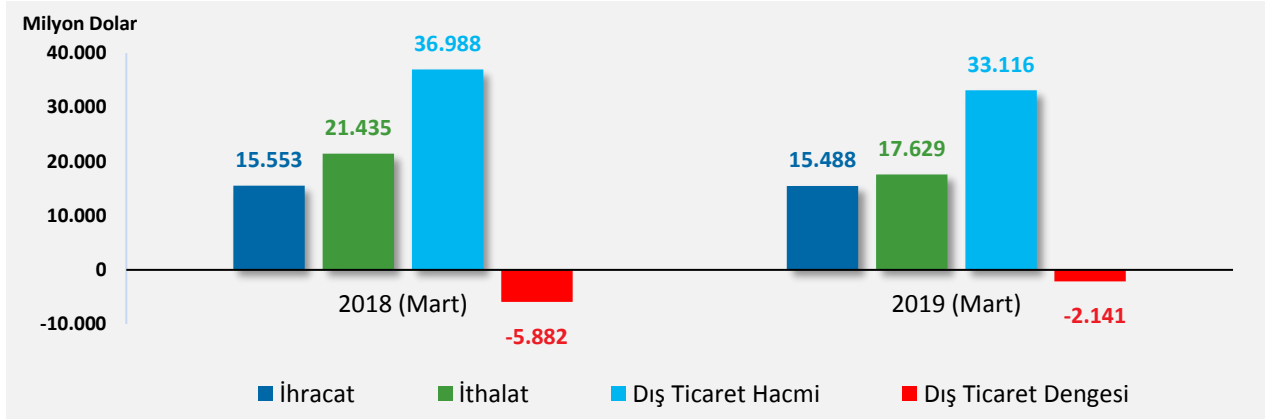
Tablo 10: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	25.582	26.783	4,70	15.553	15.488	-0,42	41.136	42.271	2,76
İthalat	40.460	31.398	-22,40	21.435	17.629	-17,76	61.895	49.027	-20,79
Dış Ticaret Hacmi	66.042	58.182	-11,90	36.988	33.116	-10,47	103.031	91.298	-11,39
Dış Ticaret Dengesi	-14.878	-4.615	-68,98	-5.882	-2.141	-63,60	-20.759	-6.756	-67,46
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	63,2	85,3		72,6	87,9		66,5	86,2	

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Grafik 6: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

ÖTS'ye göre son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yıla göre % 5,46 oranında artış ile 169 milyar 81 milyon dolar, ithalat ise % 14,30 oranındaki azalış ile 210 milyar 178 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 6,49 oranında azalarak 379 milyar 259 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 80,4 olmuştur.

I.II.B. ÖTS'ye Göre Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat "Hammadde (ara mallar)" grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Hammadde (ara mallar)" (7 milyar 158 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim malları" (6 milyar 427 milyon dolar) ve "Yatırım (sermaye) malları" (1 milyar 838 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 11: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	2.863	3.185	11,23	1.852	1.838	-0,73	4.715	5.023	6,53
2	Hammadde (ara mallar)	12.048	12.770	5,99	7.240	7.158	-1,13	19.288	19.928	3,32
3	Tüketim malları	10.587	10.696	1,03	6.419	6.427	0,14	17.006	17.123	0,69
	Diğer	83	133	59,55	43	64	47,64	126	197	55,50
	Toplam	25.582	26.783	4,70	15.553	15.488	-0,42	41.136	42.271	2,76

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

En fazla ithalat “Hammadde (ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Hammadde (ara mallar)” (13 milyar 930 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (sermaye) malları” (2 milyar 34 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 638 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 12: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	5.208	4.006	-23,08	2.756	2.034	-26,22	7.964	6.039	-24,17
2	Hammadde (ara mallar)	31.021	24.591	-20,73	16.062	13.930	-13,27	47.083	38.521	-18,18
3	Tüketim malları	4.130	2.678	-35,16	2.545	1.638	-35,63	6.675	4.316	-35,34
	Diğer	101	124	22,68	72	27	-63,19	173	151	-13,07
	Toplam	40.460	31.398	-22,40	21.435	17.629	-17,76	61.895	49.027	-20,79

I.II.C. ÖTS’ye Göre Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

ÖTS’ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu kara taşıtları” olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları” faslını (2 milyar 450 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (1 milyar 456 milyon dolar) ve “Demir ve çelik” (984 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo-9’da görülmektedir.

Tablo 13: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Ocak-Şubat		Mart		Ocak-Mart	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	4.173	4.087	2.658	2.450	6.832	6.538
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	2.404	2.536	1.418	1.456	3.822	3.992
3	Demir ve çelik	1.699	1.819	972	984	2.671	2.802
4	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	1.433	1.430	839	830	2.272	2.260
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	1.300	1.288	815	766	2.115	2.054
	Diğer	14.573	15.623	8.851	9.002	23.424	24.625
	Toplam	25.582	26.783	15.553	15.488	41.136	42.271

ÖTS’ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl “Mineral yakıtlar, mineral yağlar” olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar” faslını (3 milyar 677 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (1 milyar 782 milyon dolar) ve “Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar” (1 milyar 379 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir.

Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 14: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Ocak-Şubat		Mart		Ocak-Mart	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	6.985	7.294	3.353	3.677	10.338	10.971
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	4.363	3.211	2.603	1.782	6.966	4.994
3	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	3.486	1.595	1.628	1.379	5.114	2.974
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	3.231	2.256	1.571	1.260	4.802	3.515
5	Demir ve çelik	3.098	2.076	1.800	1.198	4.898	3.274
	Diğer	19.297	14.966	10.479	8.333	29.777	23.299
	Toplam	40.460	31.398	21.435	17.629	61.895	49.027

I.II.D. ÖTS'ye Göre Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

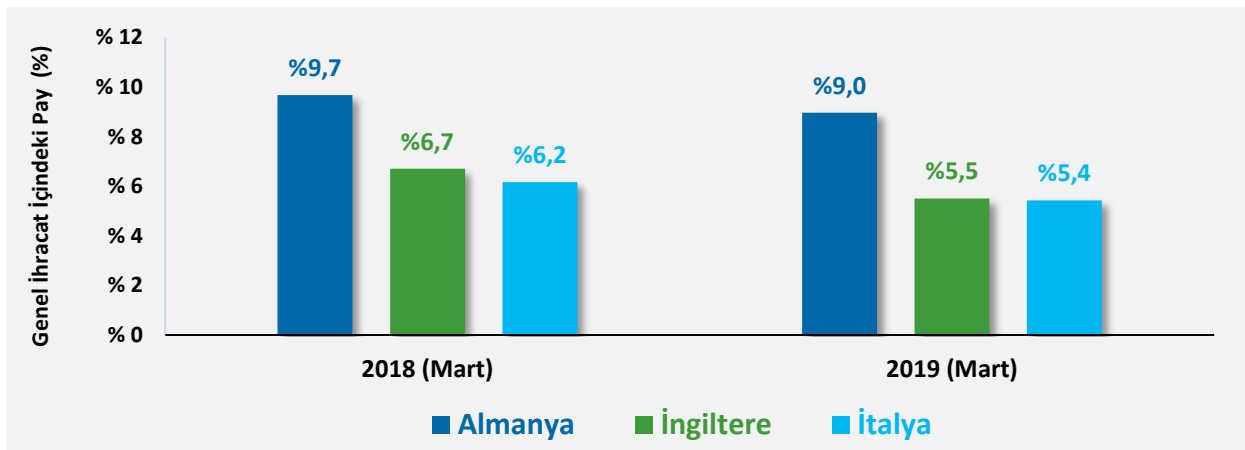
ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve İtalya olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 388 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (853 milyon dolar) ve İtalya (840 milyon dolar) izlemektedir. Tabloda ilk 5 ülke verilmekle birlikte, ÖTS'ye göre 2019 yılı Mart ayında; Irak'a ihracatımızda %6,1'lik, İspanya'ya ihracatımızda %7,9'luk, İsrail'e ihracatımızda %16,4'lük, Romanya'ya ihracatımızda %8,5'lik ve Suudi Arabistan'a ihracatımızda %34,1'lik artışlar gözlemlendi

Tablo 15: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Almanya	2.696	2.514	-6,76	1.504	1.388	-7,73	4.200	3.901	-7,11
2	İngiltere	1.584	1.786	12,77	1.043	853	-18,27	2.627	2.639	0,44
3	İtalya	1.604	1.592	-0,74	959	840	-12,35	2.563	2.432	-5,08
4	Irak	1.263	1.287	1,91	738	782	6,09	2.001	2.070	3,45
5	İspanya	1.164	1.350	16,04	711	768	7,94	1.875	2.118	12,97
	Diğer	17.272	18.254	5,69	10.599	10.857	2,44	27.871	29.112	4,45
	Toplam	25.582	26.783	4,70	15.553	15.488	-0,42	41.136	42.271	2,76

Grafik 7: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

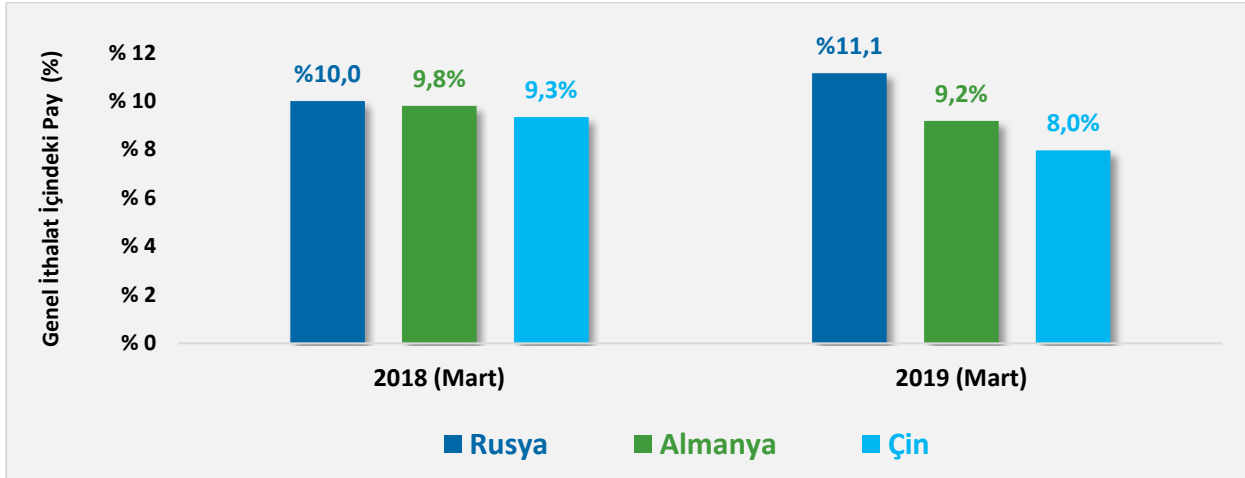
ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Rusya, Almanya ve Çin olmuştur.

2019 yılı Mart ayında en fazla ithalat yapılan ülke Rusya (1 milyar 965 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 620 milyon dolar) ve Çin (1 milyar 404 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 16: Ünelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Rusya	3.861	3.286	-14,91	2.144	1.965	-8,35	6.006	5.251	-12,56
2	Almanya	3.292	2.546	-22,65	2.101	1.620	-22,92	5.393	4.166	-22,75
3	Çin	4.038	2.833	-29,84	2.001	1.404	-29,85	6.040	4.237	-29,84
4	ABD	1.992	1.538	-22,76	1.032	963	-6,68	3.023	2.501	-17,28
5	İtalya	1.728	1.178	-31,82	1.020	702	-31,21	2.748	1.880	-31,60
	Diğer	25.549	20.017	-21,65	13.136	10.975	-16,45	38.685	30.992	-19,89
	Toplam	40.460	31.398	-22,40	21.435	17.629	-17,76	61.895	49.027	-20,79

Grafik 8: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

I.II.E. ÖTS'ye Göre Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

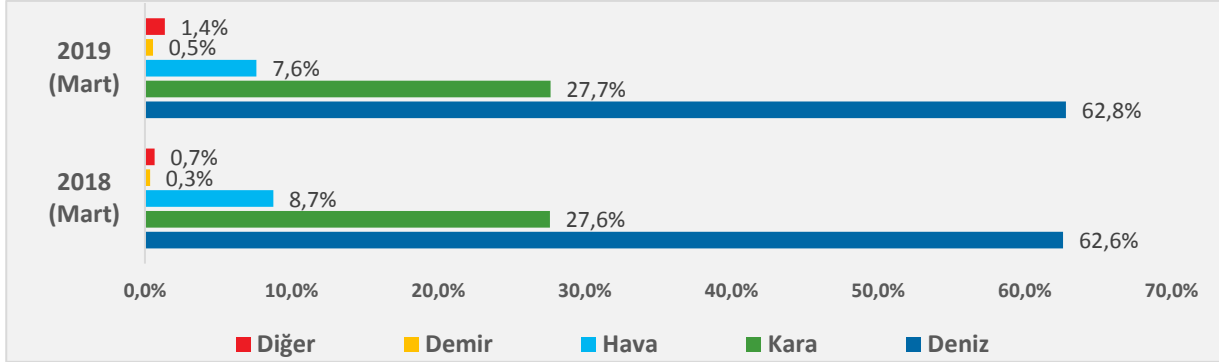
ÖTS'ye göre 2019 yılı Mart ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz yolu taşımacılığı olmuştur.

2019 yılı Mart ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (9 milyar 728 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (4 milyar 285 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 179 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

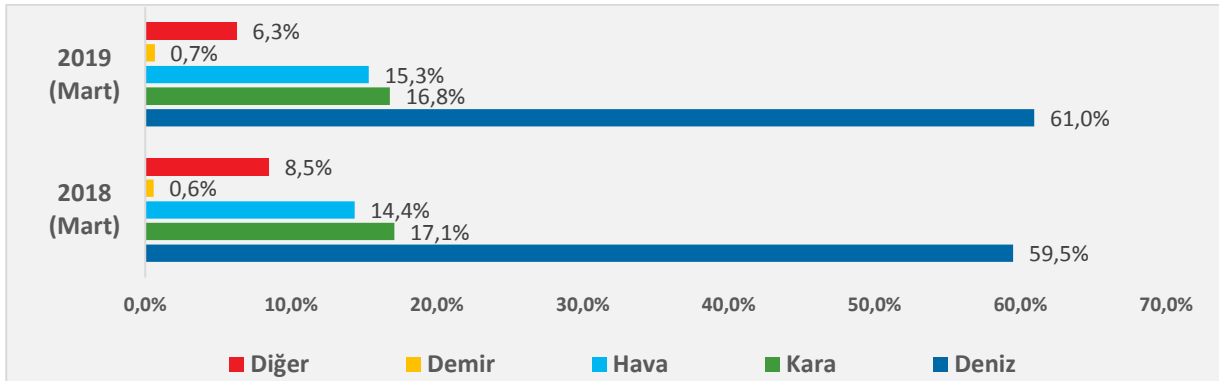
Grafik 9: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

ÖTS'ye göre 2019 yılı Mart ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (10 milyar 746 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (2 milyar 958 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (2 milyar 703 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 10: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.II.F. ÖTS'ye Göre Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2019 yılı Mart ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok "Mal mukabili Ödeme" (10 milyar 200 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Vesaik Mukabili Ödeme" (2 milyar 17 milyon dolar) ve "Peşin Ödeme" (1 milyar 763 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 17: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal mukabili ödeme	16.675	17.442	4,60	10.632	10.200	-4,07	27.307	27.642	1,23
Peşin ödeme	2.324	3.139	35,06	1.507	1.763	16,94	3.832	4.902	27,93
Vesaik mukabili ödeme	3.703	3.501	-5,46	2.115	2.017	-4,61	5.818	5.518	-5,15
Vadeli akreditif	261	417	59,79	200	196	-1,82	461	613	33,09
Bedelsiz	299	289	-3,22	171	119	-30,37	470	409	-13,10
Akreditif	1.248	1.960	57,03	827	1.172	41,74	2.075	3.132	50,94
Diğer*	1.072	35	-96,73	102	21	-79,39	1.173	56	-95,23
TOPLAM	25.582	26.783	4,70	15.553	15.488	-0,42	41.136	42.271	2,76

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2019 yılı Mart ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (8 milyar 359 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (5 milyar 908 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 205 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 18: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli	Ocak-Şubat			Mart			Ocak-Mart		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal mukabili ödeme	19.217	16.941	-11,84	9.914	8.359	-15,68	29.131	25.300	-13,15
Peşin ödeme	12.832	8.715	-32,09	7.746	5.908	-23,72	20.578	14.623	-28,94
Vesaik mukabili ödeme	1.450	1.033	-28,72	742	566	-23,67	2.192	1.600	-27,01
Vadeli akreditif	1.619	1.880	16,12	1.161	1.205	3,84	2.780	3.085	10,99
Bedelsiz	1.295	1.631	25,95	606	917	51,24	1.901	2.548	34,02
Akreditif	1.753	834	-52,42	965	461	-52,26	2.718	1.295	-52,36
Diğer*	2.295	365	-84,10	302	212	-29,74	2.597	577	-77,79
TOPLAM	40.460	31.398	-22,40	21.435	17.629	-17,76	61.895	49.027	-20,79

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

II. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2019 yılı Mart ayında 12,8 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından 2019 yılı Şubat ayında 10 milyar 571 milyon TL, 2019 yılı Mart ayında 12 milyar 761 milyon TL vergi tahsil edilmiştir. 2019 yılı Ocak-Şubat döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 113 milyar 174 milyon TL olup, Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 19,87 olarak gerçekleşmiştir.

III. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 19: Türlerine Göre Aktif Firma Sayıları

Türü	Aktif Firma
Limited Şirket	817.113
Ticari İşletme	723.500
Şube	202.878
Anonim Şirket	130.940
Kooperatif	35.787
Kollektif Şirket	35.739
Komandit Şirket	1.779
Donatma İştiraki	-
Toplam	1.947.736

2019 yılı Şubat ayında toplam aktif firma sayısı 1.916.203 iken, Mart ayında 31.533 adet artarak 1.947.736 olmuştur.

IV. HAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİ

Tablo 20: Hal Kayıt Sistemi Verileri

Dönem	Mart		
	2018	2019	Değişim (%)
Hal Kayıt Sistemine Kayıtlı Kişi Sayısı	47.427	50.750	7,01
Bildirim Sayısı	13.962.780	12.960.515	-7,18

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

2019 yılı Mart ayında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısı 50.750, bildirim sayısı ise 12.960.515'dir. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısında %7,01'lik artış, bildirim sayısında ise %7,18'lik bir azalış görülmüştür.

V. ESNAF, SANATKÂRLAR VE KOOPERATİFÇİLİK VERİLERİ

Tablo 21: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	290.994
Erkek	1.481.717
Toplam	1.772.711
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	1.907.900

2019 yılı Mart ayında esnaf ve sanatkâr sayısı 1.772.711 iken, toplam işyeri sayısı ise 1.907.900 olmuştur.

Tablo 22: Kooperatif ve Ortak Sayıları

Dönem	Mart		
	2018	2019	Değişim (%)
Kooperatif Sayısı	11.859	12.179	2,70
Ortak Sayısı	1.563.571	1.567.634	0,26

2019 yılı Mart ayında Türkiye genelinde kooperatif sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,70 artarak 12.179'a ulaşmıştır. Aynı dönemde kooperatiflerin ortak sayısı ise 1.567.634 olmuştur.

Tablo 23: Kredi Türlerine Göre Kredi Kullanan Esnaf ve Sanatkâr Sayıları ile Kredi Bakiyesi* Tutarı

Kredi Türü	Şubat 2018		Şubat 2019	
	Esnaf ve Sanatkâr Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Esnaf ve Sanatkâr Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)
% 50 Faiz İndirimli Krediler	429.098	24.741.595	505.630	35.995.262
% 100 Faiz İndirimli Krediler (Faizsiz Krediler)	23.343	341.404	15.740	165.416
Toplam	452.441	25.083.000	521.370	36.160.678

2019 yılı Şubat ayı itibarıyla, %50 faiz indirimli ve %100 faiz indirimli (faizsiz) kredi kullanan toplam esnaf ve sanatkâr sayısı 521.370 iken, kredi bakiyesi 36 milyar 160 milyon 678 bin TL'dir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 24: %100 Faiz İndirimli Kredi Türlerine Göre Kredi Kullanan Esnaf ve Sanatkâr Sayıları ile Kredi Bakiyesi* Tutarı

Kredi Türü**	Şubat 2018			Şubat 2019		
	Esnaf ve Sanatkâr Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Kullandırım Tutarı (Bin TL)	Esnaf ve Sanatkâr Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Kullandırım Tutarı (Bin TL)
Kaybolmaya yüz tutan meslekler	151	2.278	4.603	147	2.140	5.483
Usta girişimci	167	3.548	7.665	153	2.421	8.110
30.000 TL Sıfır faizli kredi	22.641	323.191	1.349.740	15.202	157.316	1.349.740
100.000 TL Genç Girişimci	23	1.051	1.438	24	928	1.688
50.000 TL TESKOMB Faiz Destekli Kredi (Diyarbakır Sur ilçesi)	361	11.336	17.686	214	2.611	17.686
Toplam	23.343	341.404	1.381.131	15.740	165.416	1.382.706

2019 yılı Şubat ayı itibariyle;

- Kaybolmaya yüz tutan meslekler kapsamında kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 147 iken, kullandırılan kredi tutarı 5 milyon 483 bin TL,
- Usta girişimci kredisi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 153 iken, kullandırılan kredi tutarı 8 milyon 110 bin TL,
- 30.000 TL'ye kadar sıfır faizli (faizsiz) kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 15.202 iken, kullandırılan kredi tutarı 1 milyar 349 milyon 740 bin TL,
- 100.000 TL'ye kadar genç girişimci kredisi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 24 iken, kullandırılan kredi tutarı 1 milyon 688 bin TL,
- 50.000 TL'lik TESKOMB faiz destekli kredi (Terörden zarar gören Diyarbakır Sur ilçesi) kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 214 iken, kullandırılan kredi tutarı 17 milyon 686 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

*Kredi Bakiyesi; esnaf ve sanatkârlarca kullanılan kredilerin toplamından vadesi gelmemiş olup henüz tahsil edilmeyen tutarı ifade etmektedir.

** Kredi Türlerine ilişkin detaylı açıklamaya Metaveride yer verilmiştir.

Not: Bir sonraki veri bülteninin yayımlanma tarihi ayın 2. iş günü olan 03 Mayıs 2019'dur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI MART AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.